

Casos de Química

Nalgúns casos hai que resolver os problemas en dúas pestanas. Os máis frecuentes son os de valoracións ácido base despois dunha dilución.

Por exemplo, o da convocatoria extraordinaria de 2024.

Dunha disolución de concentración $4,0 \text{ mol/dm}^3$ de hidróxido de magnesio tómanse $50,0 \text{ cm}^3$ e dilúense con auga ata un volume final de 250 cm^3 . A continuación úsanse $15,0 \text{ cm}^3$ desta dilución para valorar $20,0 \text{ cm}^3$ dunha disolución de ácido clorhídrico.

- Escrebe a reacción que ten lugar e calcula a concentración molar da disolución do ácido.
- Describe o procedemento que empregarías para levar a cabo a valoración, indicando o material necesario.

(A.B.A.U. ord. 24)

Rta.: a) $[\text{Mg}(\text{OH})_2] = 0,8 \text{ mol/dm}^3$; $[\text{HCl}] = 1,2 \text{ mol/dm}^3$

A parte de dilución resólvese na pestana «Disoluc». Unha vez determinada a concentración da disolución diluída, lévase a concentración calculada á pestana «Esteq» para resolver o problema de valoración.

Noutros exercicios, hai que recorrer a escribir fórmulas na zona de OUTROS CÁLCULOS, como no problema da proba de setembro de 2014.

Considere que a gasolina está composta por octano (C_8H_{18}) e que no bioetanol o composto principal é o etanol ($\text{CH}_3\text{CH}_2\text{OH}$). Cos seguintes datos: (ΔH en kJ/mol)

$\Delta H_f^\circ(\text{CO}_2(\text{g})) = -393,5$; $\Delta H_f^\circ(\text{H}_2\text{O}(\text{l})) = -285,8$; $\Delta H_c^\circ(\text{C}_8\text{H}_{18}(\text{l})) = -5445,3$;

$\Delta H_c^\circ(\text{CH}_3\text{CH}_2\text{OH}(\text{l})) = -1369,0$;

densidade a 298 K do etanol $\rho_e = 0,79 \text{ g/mL}$ e do octano $\rho_o = 0,70 \text{ g/mL}$.

- Escriba a ecuación da reacción de combustión do etanol e calcule a entalpía estándar de formación do etanol a $25 \text{ }^\circ\text{C}$.
- Cantos litros de bioetanol necesitanse para producir a mesma enerxía que produce 1 L de gasolina?

(P.A.U. Set. 14)

Rta.: a) $\Delta H_f^\circ = -275,4 \text{ kJ/mol}$; b) $V = 1,43 \text{ dm}^3$ bioetanol

Unha vez proporcionados os datos para resolver o apartado a), e calculada a entalpía estándar de formación do etanol, hai que escribir unhas fórmulas en outros cálculos para constatar á cuestión do apartado b).

Etiqu.: Moles gasolina	Calor gasolina	Moles bioetanol	$V(\text{cm}^3)$ bioetanol
Fórm.: $=1000 \cdot 0,7 / \text{MASAMOL}(\text{"C8H18"})$	$=G26 \cdot 5445,3$	$=I26 / 1369$	$=K26 \cdot \text{MASAMOL}(\text{OL(G3)}) / 0,79$

Fórmula:

$=1000 \cdot 0,7 / \text{MASAMOL}(\text{"C8H18"})$

O que fai:

Calcula os moles de gasolina que hai en 1 L de gasolina.

Multiplica os cm^3 (1000) que hai en 1 L pola densidade, ($0,7$) en g/cm^3 , da gasolina e o divide entre a masa molar da gasolina ($\text{MASAMOL}(\text{"C8H18"})$), empregando a función MASAMOL que calcula a masa molar dunha fórmula química.

$$n(\text{C}_8\text{H}_{18}) = \frac{m}{M_{\text{mol}}} = \frac{V(\text{C}_8\text{H}_{18}) \cdot \rho(\text{C}_8\text{H}_{18})}{M_{\text{mol}}(\text{C}_8\text{H}_{18})}$$

=G26*5445,3   Calcula a calor desprendida ao queimar 1 L de gasolina.
Multiplica os moles de gasolina calculados na cela de coordenadas G26, pola calor de combustión (5445,3) en kJ/mol da gasolina.

$$Q = n(\text{C}_8\text{H}_{18}(\text{l})) \cdot \Delta H_c^\circ(\text{C}_8\text{H}_{18}(\text{l}))$$

=I26/1369   ou   =I26/ABS(M9)   Calcula os moles de etanol que producen a mesma calor.
Divide a calor desprendida ao queimar 1 L de gasolina, calculada na cela de coordenadas I26, entre a calor de combustión (1369 ou o valor absoluto do contido da cela de coordenadas M9) do etanol.

$$n(\text{CH}_3\text{CH}_2\text{OH}(\text{l})) = \frac{Q}{\Delta H_c^\circ(\text{CH}_3\text{CH}_2\text{OH}(\text{l}))}$$

=K26*MASAMOL(G3)/0,79   Calcula o volume en cm³ de etanol que ocupan eses moles.
Multiplica os moles de etanol calculados na cela de coordenadas K26, pola masa molar do etanol (MASAMOL(G3)) empregando a función MASAMOL referida á fórmula química situada na cela de coordenadas G3, e dividindo pola densidade, (0,79) en g/cm³, do etanol.

$$V(\text{CH}_3\text{CH}_2\text{OH}) = \frac{m}{\rho} = \frac{n(\text{CH}_3\text{CH}_2\text{OH}) \cdot M_{\text{mol}}(\text{CH}_3\text{CH}_2\text{OH})}{\rho(\text{CH}_3\text{CH}_2\text{OH})}$$

Outro caso é o de atopar dous casos no mesmo enunciado, como no problema da proba de setembro de 2014.

Considere o seguinte proceso en equilibrio a 686 °C: $\text{CO}_2(\text{g}) + \text{H}_2(\text{g}) \rightleftharpoons \text{CO}(\text{g}) + \text{H}_2\text{O}(\text{g})$.

As concentracións en equilibrio das especies son: $[\text{CO}_2] = 0,086 \text{ mol/dm}^3$; $[\text{H}_2] = 0,045 \text{ mol/dm}^3$; $[\text{CO}] = 0,050 \text{ mol/dm}^3$ e $[\text{H}_2\text{O}] = 0,040 \text{ mol/dm}^3$.

a) Calcule K_c para a reacción a 686 °C.

b) Ao engadir CO_2 para aumentar a súa concentración a $0,50 \text{ mol/dm}^3$, cales serían as concentracións de todos os gases unha vez restableceuse o equilibrio?

(P.A.U. Set. 14)

Rta.: a) $K_c = 0,52$; b) $[\text{CO}_2] = 0,47 \text{ mol/dm}^3$; $[\text{H}_2] = 0,020 \text{ mol/dm}^3$; $[\text{CO}] = 0,075 \text{ mol/dm}^3$ e $[\text{H}_2\text{O}] = 0,065 \text{ mol/dm}^3$.

Cos datos, pódese calcular a constante de equilibrio do apartado a).

Agora comeza outro problema, no que, sabendo a constante de equilibrio, e as concentracións iniciais, hai que calcular as novas concentracións no equilibrio.

Outro caso é o da proba de xuño de 2005.

O COCl_2 gaseoso disóciase a unha temperatura de 1000 K, segundo a seguinte reacción:

Cando a presión de equilibrio é de 1 atm a porcentaxe de disociación de COCl_2 é do 49,2 %.

Calcular:

a) O valor de K_p .

b) A porcentaxe de disociación de COCl_2 cando a presión de equilibrio sexa 5 atm a 1000 K.

(P.A.U. Xuño 05)

Rta.: a) $K_p = 0,32$; b) $\alpha' = 24,5 \%$

Elixindo grao de disociación e poñendo o dato, a folla da o valor da constante K_p .

Aumentando as cifras significativas ata 6, e copiando o valor da K_p , a folla da o grao de disociación cos datos da nova presión (5 atm) e o valor da K_p .

O exercicio de xuño de 2000 pode despistar.

Na combustión de 2,37 g de carbono fórmanse 8,69 g dun óxido gaseoso deste elemento. Un litro deste óxido pesa 1,98 g, medidos a 1 atm de presión e a 273 K de temperatura. Supoñendo que se comporta como un gas ideal, obter:

a) A fórmula empírica.

b) A fórmula molecular.

Datos: $R = 0,082 \text{ atm}\cdot\text{L}/\text{K}\cdot\text{mol}$ (P.A.U. xuño 00)

Rta.: a) e b) CO_2

Hai que decatarse de que a fórmula que hai que obter é a dun óxido de carbono, que 8,69 é a masa da mostra e 2,37 é a masa de carbono que contén.